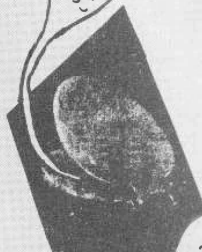

το ΦΕΤΙΧ μιλάει!

είναι ένας
μαγεμένος,

διεστραμμένος,

αναποδο
γυρισμένος
κόσμος

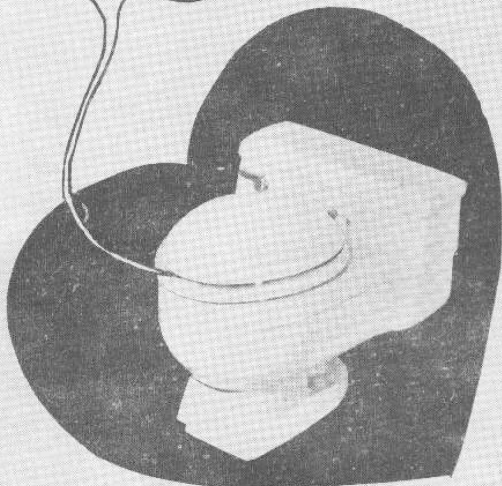
στον οποίο,
ο κ. Κεφάλαιος

και η
κ. Γη

περπατάνε σαν φαντάσματα
ως κοινωνικοί χαρακτήρες και
ταυτόχρονα ως απλά πράγματα

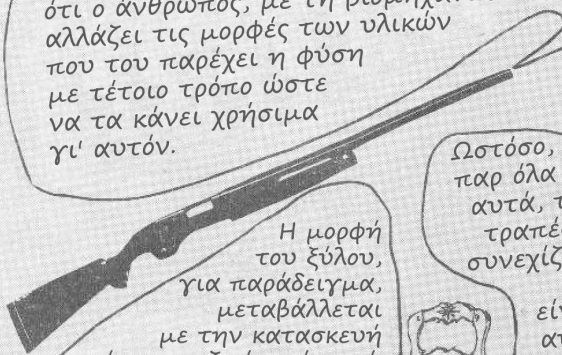
Σε αυτόν τον κόσμο,
το εμπόρευμα είναι ένα πολύ
περίεργο πράγμα, γεμάτο
μεταφυσικές λεπτές αποχρώσεις
και θεολογικές λεπτότητες.

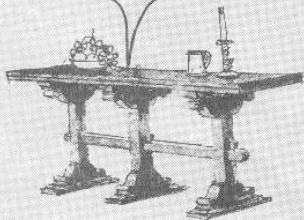
Εφόσον πρόκειται
για αξία σε χρήση,
αυτό δεν είναι
κάτι μυστηριώδες,
είτε την εξετάσουμε
από την άποψη ότι
με τις ιδιότητές
της είναι ικανή
να ικανοποιεί τις
ανθρώπινες
ανάγκες,

είτε από
την άποψη
ότι οι
ιδιότητες
αυτές είναι
προϊόν
ανθρώπινης
εργασίας

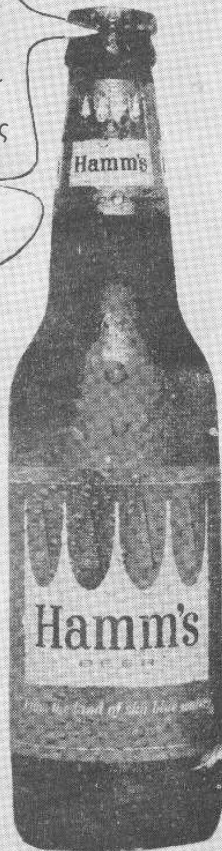
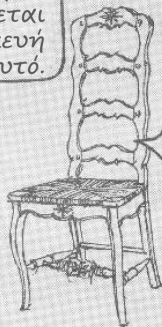
Είναι ξεκάθαρο σαν τον ήλιο το μεσημέρι
ότι ο άνθρωπος, με τη βιομηχανία του,
αλλάζει τις μορφές των υλικών
που του παρέχει η φύση
με τέτοιο τρόπο ώστε
να τα κάνει χρήσιμα
γι' αυτόν.

Η μορφή
του ξύλου,
για παράδειγμα,
μεταβάλλεται
με την κατασκευή
ενός τραπεζιού από αυτό.

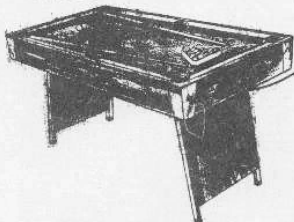
Ωστόσο,
παρ' όλα
αυτά, το
τραπέζι
συνεχίζει
να
είναι
αυτό
το
κοινό
καθη-
μερινό
πράγμα,
το
ξύλο.

Όμως, μόλις εμφανιστεί ως εμπόρευμα, μετατρέπεται σε κάτι υπερβατικό.

Δεν στέκεται μόνο με τα πόδια στο έδαφος,

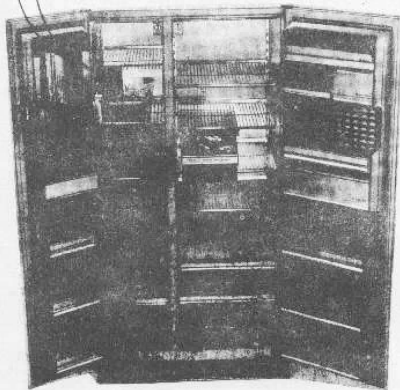
αλλά, σε σχέση με όλα τα άλλα εμπορεύματα, στέκεται στο κεφάλι του και αναπτύσσει από το ξύλινο μυαλό του γκροτέσκες ιδέες.

Από τη στιγμή που οι άνθρωποι εργάζονται με οποιονδήποτε τρόπο ο ένας για τον άλλον, η εργασία τους αποκτά κοινωνική μορφή.

Αλλά οι αμοιβαίες σχέσεις των παραγωγών παίρνουν τη μορφή μιας κοινωνικής σχέσης μεταξύ των προϊόντων

Ένα εμπόρευμα είναι επομένως ένα μυστηριώδες πράγμα, απλώς και μόνο επειδή σ' αυτό ο κοινωνικός χαρακτήρας της εργασίας των ανθρώπων εμφανίζεται σ' αυτούς ως αντικειμενικός χαρακτήρας που σφραγίζει το προϊόν αυτής της εργασίας

Επειδή η σχέση των παραγωγών με το σύνολο της εργασίας τους παρουσιάζεται σε αυτούς ως μια κοινωνική σχέση που δεν υφίσταται μεταξύ τους, αλλά μεταξύ των προϊόντων της εργασίας τους.

Πρόκειται για μια συγκεκριμένη κοινωνική σχέση μεταξύ ανθρώπων που παίρνει, στα μάτια τους, τη φανταστική μορφή μιας σχέσης μεταξύ πραγμάτων.

Για να βρούμε μια αναλογία πρέπει να καταφύγουμε σε αυτές τις ανεπτυγμένες περιοχές του θρησκευτικού κόσμου.

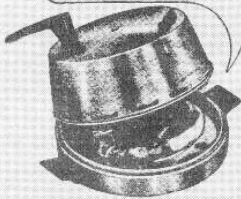
Σε αυτόν τον κόσμο τα προϊόντα του ανθρώπινου εγκεφάλου εμφανίζονται ως ανεξάρτητα όντα προικισμένα με ζωή, και μπαίνουν σε σχέση τόσο μεταξύ τους όσο και με το ανθρώπινο γένος.

Το ίδιο συμβαίνει και στον κόσμο των εμπορευμάτων με τα προϊόντα των ανθρώπινων χεριών.

Αυτό το ονομάζω φετιχισμό, ο οποίος προσκολλάται στα προϊόντα της εργασίας, μόλις αυτά παραχθούν ως εμπορεύματα, και ο οποίος επομένως είναι αδιαχώριστος από την παραγωγή εμπορευμάτων.

Αυτός ο φετιχισμός έχει την προέλευσή του στον ιδιαίτερο κοινωνικό χαρακτήρα της εργασίας που τα παράγει.

AUTHOR

Η ταυτότητα του ατόμου επιβεβαιώνεται ως μέρος της εργασίας της κοινωνίας μόνο μέσω των σχέσεων που η πράξη της ανταλλαγής εγκαθιδρύει άμεσα μεταξύ των προϊόντων και έμμεσα, μέσω αυτών, μεταξύ των παραγωγών.

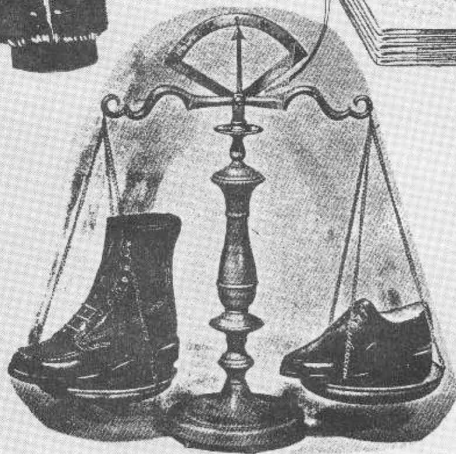
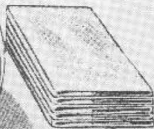
Η χρηματική μορφή του κόσμου των εμπορευμάτων στην πραγματικότητα αποκρύπτει, αντί να αποκαλύπτει, τον κοινωνικό χαρακτήρα της ιδιωτικής εργασίας και τις κοινωνικές σχέσεις μεταξύ των μεμονωμένων παραγωγών.

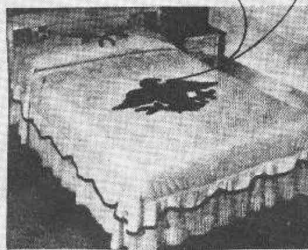
Όταν δηλώνω ότι τα παλτά ή οι μπότες συγκρίνονται σε σχέση με το λινό, επειδή είναι η καθολική ενσάρκωση της αφηρημένης ανθρώπινης εργασίας, ο παραλογισμός της δήλωσης είναι αυταπόδεικτος.

Νοστίσο, όταν οι παραγωγοί παλτών και μποτών συγκρίνουν τα είδη αυτά με τα λινά

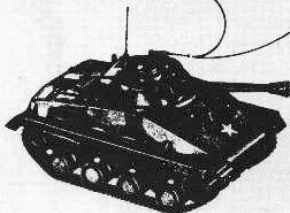
ή, το ίδιο πράγμα, με χρυσό ή ασημι, ως καθολικό ισοδύναμο, εκφράζουν τη σχέση μεταξύ της δικής τους ιδιωτικής εργασίας και της συλλογικής εργασίας της κοινωνίας με την ίδια παράλογη μορφή.

Οι κατηγορίες της αστικής οικονομίας αποτελούνται από τέτοιες μορφές.

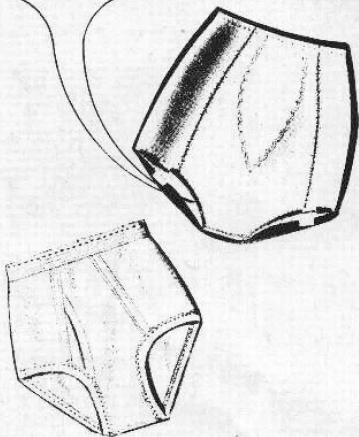
Είναι μορφές σκέψης που εκφράζουν με κοινωνική εγκυρότητα τους όρους και τις σχέσεις ενός συγκεκριμένου, ιστορικά καθορισμένου τρόπου παραγωγής.

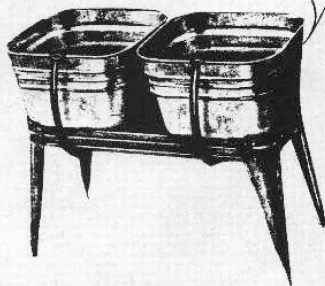
Δηλαδή, η παραγωγή εμπορευμάτων.

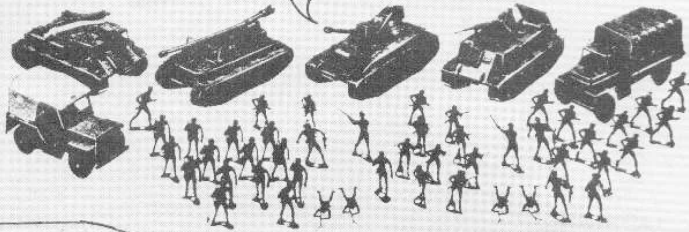
Όλο το μυστήριο των εμπορευμάτων, όλη η μαγεία και η νεκρομαντεία που περιβάλλει τα προϊόντα της εργασίας όσο αυτά παίρνουν τη μορφή εμπορευμάτων,

εξαφανίζεται μόλις εξετάσουμε τις άλλες μορφές παραγωγής.

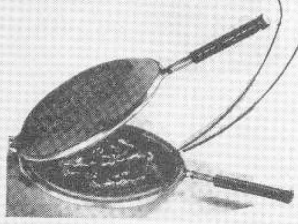
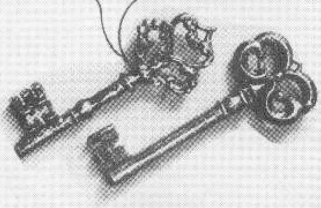

Για μια κοινωνία που βασίζεται στην παραγωγή εμπορευμάτων,

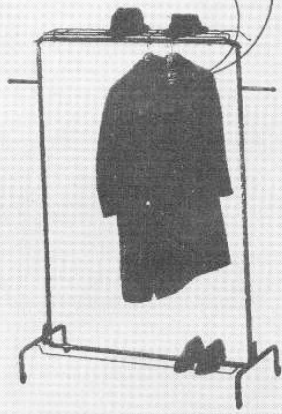
στην οποία οι παραγωγοί εν γένει συνάπτουν κοινωνικές σχέσεις μεταξύ τους αντιμετωπίζοντας τα προϊόντα τους ως εμπορεύματα και αξίες,

με την οποία υποβιβάζουν την ατομική τους εργασία στο πρότυπο της ομοιογενούς ανθρωπίνης εργασίας--

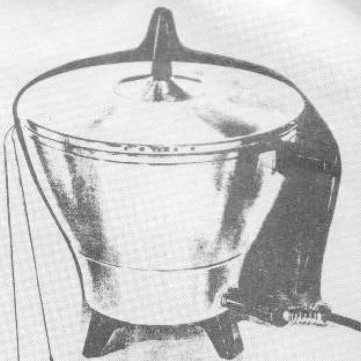
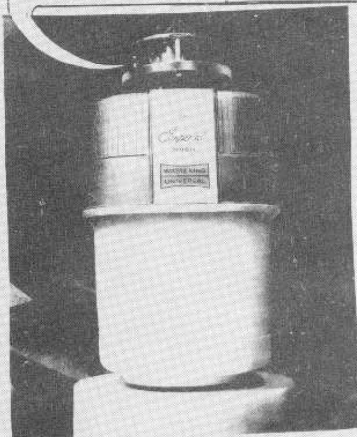

--για μια τέτοια κοινωνία, ο Χριστιανισμός με τη λατρεία του αφηρημένου ανθρώπου,

ειδικότερα στις αστικές του εξελίξεις, τον προτεσταντισμό, τον ντεϊσμό κ.λπ., είναι η πιο κατάλληλη μορφή θρησκείας.

Οι τύποι που φέρουν πάνω τους με αδιαμφισβήτητητα γράμματα ότι ανήκουν σε μια κατάσταση της κοινωνίας στην οποία η παραγωγική διαδικασία κυριαρχεί πάνω στον άνθρωπο αντί να ελέγχεται από αυτόν -

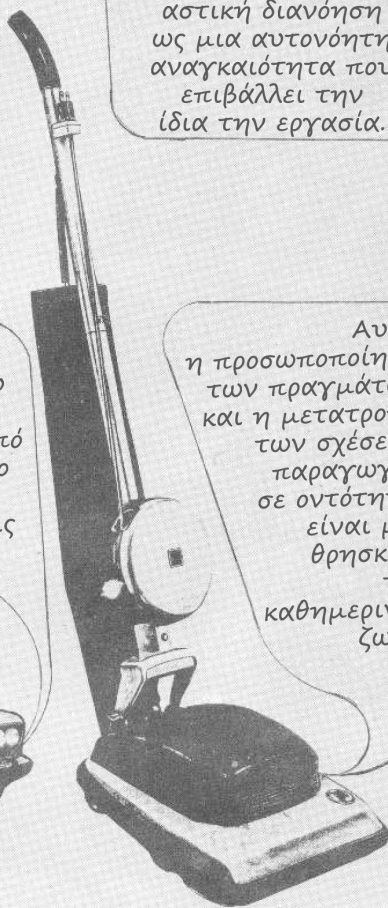

- τέτοιες φόρμουλες εμφανίζονται στην αστική διανόηση ως μια αυτονόητη αναγκαιότητα που επιβάλλει την ίδια την εργασία.

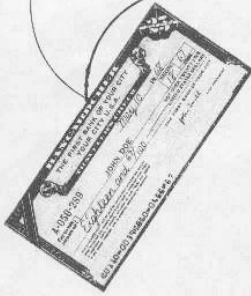
Ως εκ τούτου, οι μορφές κοινωνικής παραγωγής που προηγήθηκαν της αστικής μορφής αντιμετωπίζονται από την αστική τάξη με τον ίδιο τρόπο που οι Πατέρες της εκκλησίας αντιμετώπιζαν τις προχριστιανικές θρησκείες.

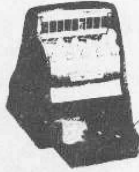
Αυτή η προσωποποίηση των πραγμάτων και η μετατροπή των σχέσεων παραγωγής σε οντότητες είναι μια θρησκεία της καθημερινής ζωής.

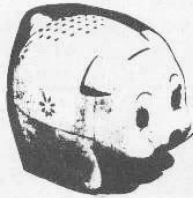
Οι πραγματικοί συντελεστές της παραγωγής αισθάνονται απόλυτα οικεία σε αποξενωμένες και ανορθολογικές μορφές.

Κεφάλαιο - τόκοι

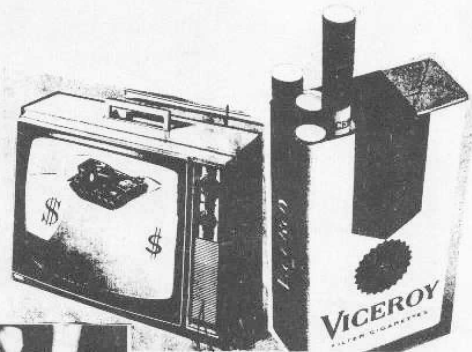
Γη- ενοικίαση

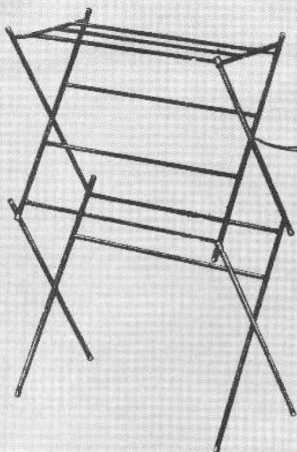
Εργασία - μισθοί

Τα οικονομικά δεν είναι παρά μια διδακτική, περισσότερο ή λιγότερο δογματική μετάφραση της καθημερινής αντίληψης για τους πραγματικούς συντελεστές της παραγωγής που είναι διατεταγμένοι σε μια ορισμένη ορθολογική τάξη.

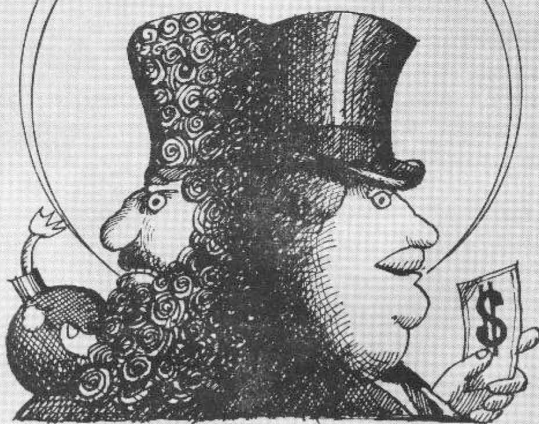

Βλέπει σε αυτή την τριάδα, η οποία στερείται κάθε εσωτερικής σύνδεσης, τη φυσική και αναμφισβήτητη υψηλή βάση για τη μεγαλοπρέπειά της.

Αυτή η φόρμουλα ανταποκρίνεται ταυτόχρονα στα συμφέροντα των κυρίαρχων τάξεων

διακηρύσσοντας τη φυσική αναγκαιότητα και την αιωνία δικαίωση των πηγών εσόδων τους και αναδεικνύοντάς τες σε δόγμα.

First printed in *Black & Red* No. 5, January 1969.

Reprinted in 1973 by
Black & Red
Box 9546
Detroit, Michigan 48202

